

ІНСТРУКЦІЯ №53

з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти щодо радіаційної безпеки

1. Загальні положення

Радіаційна безпека – це комплекс заходів, що зумовлюють безпечні умови роботи з радіоактивними речовинами та джерелами тонізуючих випромінювань.

Радіоактивне випромінювання є невід'ємною частиною світу, в якому ми живемо; саме життя на планеті Земля виникло на тлі цих випромінювань. То що ж таке радіація?

Радіація(від лат.) – сяяння, опромінення. Отже, радіація — це випромінювання. Радіація буває теплова, сонячна, космічна, радіоактивна. Кожна жива істота на Землі постійно зазнає дії радіації. Вона іде до нас з космосу, глибин Землі і навіть від живих організмів. Космічна радіація – це сильнодіюче випромінювання, яке проходить у Землю на великі глибини.

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства, при створенні та використанні новітніх технологій людина створює реальні небезпечні ситуації, що спричинені аваріями. Використання радіоактивного палива та недбале ставлення до техніки безпеки роботи з радіоактивними речовинами створює передумови виникнення аварій на АЕС. Досить глобальних масштабів ураження зазнали територія України та сусідніх держав внаслідок аварії на ЧАЕС.

2. Біологічна дія випромінювання

Для оцінки можливого впливу радіонуклідів на людину вирішальне значення мають: швидкість надходження їх в організм, якісний склад, рівень сумарної дози зовнішнього і внутрішнього випромінювання, накопиченої за той чи інший інтервал часу.

3. Основними заходами захисту населення при виникненні радіоактивного забруднення на об'єкті є:

- використання колективних та індивідуальних засобів захисту;
- застосування засобів медичної профілактики;
- дотримання необхідних режимів поведінки;
- евакуація;
- обмеження доступу на забруднену територію;
- заборона споживання забруднених продуктів харчування і води;
- санітарна обробка людей, дезактивація одягу, техніки, споруджень, території, доріг та інших об'єктів.

4. Застосування засобів індивідуального захисту

Для захисту від іонізуючих випромінювань використовують індивідуальні засоби захисту органів дихання та шкіри. Засоби індивідуального захисту призначені для збереження населення в умовах іонізуючих випромінювань.

Своєчасне і вміле їх використання забезпечує надійний захист від світлового випромінювання, ядерного вибуху, радіоактивного пилу.

Засоби індивідуального захисту поділяються на засоби індивідуального захисту органів дихання та засоби індивідуального захисту шкіри.

Фільтруючі протигази призначені для захисту органів дихання, очей та обличчя від отруйних і радіоактивних речовин та бактеріальних засобів.

Респіратори використовуються для захисту органів дихання від радіоактивного пилу, від парів і газів.

Ізолюючі засоби індивідуального захисту органів дихання призначені для захисту органів дихання, обличчя та очей від шкідливих речовин у повітрі в умовах ізоляції органів дихання від навколишнього середовища.

До засобів захисту шкіри відносяться:

- загальновійськовий захисний комплект (ЗЗК);
- легкий захисний костюм (Л-1);
- інші засоби.

Загальновійськовий захисний комплект (ЗЗК) призначений для багаторазового захисту шкіри, одягу, взуття людини від отруйних речовин, біологічних аерозолів, радіоактивного пилу та короткочасного захисту від легкозаймистих речовин. Він складається із захисного плаща, захисних панчів, захисних рукавиць, чохла для перенесення.

Для дотримання терміну найбільшої працездатності та для запобігання тепловому ударові слід користуватися легким захисним костюмом Л-1.

5. Колективний захист населення при радіоактивному забрудненні.

Укриття людей у захисних спорудах. Одним із основних засобів захисту населення є укриття людей у захисних спорудах, розташованих за місцем проживання, роботи та навчання.

Захисні споруди залежно від захисних властивостей розподіляються на:

- сховища;
- протирадіаційні укриття (ПРУ);
- простіші укриття.

Інструкцію розробила заступник
директора з навчально-виховної роботи

Волощук О.С.